

Stadlerův pomník obnoven

Jaromír Bartoš, Městské muzeum a galerie Mariánské Lázně a Petr Souček, Mnichov

V malém nenápadném údolíčku, ukrytém mezi obcemi Popovice a Číhaná, se nachází neobvyklý pomník umístěný na ostrůvku malého rybníčku. Svou velikostí, zpracováním i určením se vymyká běžně známým božím mukám a křížkům, které známe z naší krajiny. V tomto případě se jedná o hrobku, ve které byla pietně uložena urna se zpopelněnými ostatky mnichovského občana Franze Wendelina Stadlera narozeného 4. října roku 1880 a zemřelého 4. června roku 1940 v 6:30 hod. v nemocnici v Chebu na otevřenou pravostrannou plicní tuberkulózu. Do krematoria v Karlových Varech byl převezen následující den 5. června a ve čtvrtek 6. června o půl čtvrté odpoledne proběhlo poslední rozloučení a zpopelnění. Urna byla uložena po 4 měsících 2. října 1940, jak uvádí doslovně matriční záznamy, do „vlastního mauzolea“ u Mnichova. Na pomníku je umístěný výrazný erb, který ovšem patří měšťanskému rodu Stadler z německého Mnichova, nikoliv z našeho. Příbuzenské vztahy a spojení k tomuto rodu se nepodařilo ověřit, neboť naše rodina Stadler zde má předky minimálně do 17. století.

Franz Wendelin Stadler se narodil 4.10.1880 v Mnichově č. p. 39 jako nejstarší syn Franze Gustava Stadlera (*31.8.1859; Mnichov č. p. 36) a Franzisky Hammer (*6.11.1862; Sítiny č. p. 44). Oženil se 13.4.1907 v Sedleci (Zettlitz, zaniklá obec u Doupovských hor) s Hedwig Anastasia Zebisch (*5.3.1887; Sedlec č. p. 44). Po sedmi letech manželství se jim narodila dcera Maria Elisabeth Charlotta Stadler (*5.4.1914; Mnichov č. p. 120), která se 30.5.1939 provdala za Adolfa Antona Purtaka (*19.12.1912 Mariánské Lázně, profesor na Obchodní škole

- ▲ Stav lokality v květnu 1995.
Foto Jindřich Horáček.
- ▲ Stav pomníku před obnovou, duben 2021.
Foto Jindřich Horáček.
- ▲ Stavba pomníku, říjen 2021. Foto Jaromír Bartoš.

v Mariánských Lázních). Ten figuruje i jako oznamovatel smrti svého tchána.

Franz W. Stadler patřil k významné mnichovské rodině. Jeho předci byli známými obchodníky s chmelem a patřil jim i místní pivovar. Sám Franz W. Stadler byl jeho posledním majitelem a kolem roku 1925 ho prodal a nadále se věnoval pouze hospodaření. V Mnichově mu patřil dům č. p. 120, který byl přepsán 13. 1. 1941 na jeho dceru. V soupise obyvatel Mnichova z roku 1945 je dcera Franze Stadlera uváděna společně s jeho manželkou. Všichni byli vysídleni do Německa 8. června 1946. Bohužel se nám nepodařilo dohledat a kontaktovat žádného z potomků.

Po odsunu se stal pomník terčem vandalismu, byl povalen a popel z urny rozprášen v okolí. Podle ústní pověsti, snad někdy v padesátých letech, v blízkosti pomníku pracovaly lesní dělnice, které měly žízeň, ale neměly se z čeho napít. U pomníku našly vhodnou nádobu, kterou vypláchly a používaly na vodu, aniž by věděly, že je to urna.

Díky AOPK ČR, Správě CHKO Slavkovský les se díky Programu péče o krajinu začalo s obnovou tůně. Samotný pomník byl obnoven díky dobrovolnické práci party nadšenců v čele s Milanem Vojtěch, kterou finančně podpořila obec Mnichov. Kamenické práce provedl kamenosochař Stanislav Junek. Po dlouhých letech bylo dříve zpustlé místo opět požehnáno mariánskolázeňským farářem P. Řehořem Pavlem Urbanem O. Praem. Událost proběhla 8. října tohoto roku, tedy skoro přesně po 82 letech od uložení urny. Do pomníku byla vložena kamenná urna s půdou z okolí pomníku, kam před mnoha lety zapadal popel z původní urny. Zůstává nám jen doufat v to, aby klid tohoto místa zůstal zachován. ■

Použitá literatura:

Hubel I. (1977): Einsiedl. – In: Marienbad, Der Weltkurort mit den Gemeinden des Landkreises, Ein Heimat- und Ortsbuch. II. Band. – Heimatverband der Marienbader Stadt und Land: 210, Bad Homburg.

Siebmacher J. a Hefner O. von, [ed.] (1857): Bürgerliches Wappenbuch oder des Grossen u. allgemeinen Wappenbuches. – Bauer & Raspe, Nürnberg, 69 + 100 pp.

web1: www.portfontium.cz (Státní archiv Plzeň, Sběrka matrik západních Čech)

▲ Detail horní části pomníku s erbem a nápisem Memento Mori (pamatuj na smrt), říjen 2021. Foto Jaromír Bartoš.

▼ Požehnaní obnovenému pomníku, říjen 2022. Foto Jaromír Bartoš.

